Relat 4 - 29/08/2016

I love this game!

Amb el concurs de rajolers no hi ha terme mig. Sempre l'he trobat original, fascinant, la quinta essència del ritual i la litúrgia que tothom segueix sense dubtar. El que hi ha en joc és una cosa tan ridícula –també simbòlica, si ens posem formidables– com fer rajoles, cairons i maons. Una manera com una altra de no oblidar que venim d'allò que sabem fer amb les mans. Una manera com una altra de no oblidar, de fet, el que sabem fer amb les mans, per nosaltres mateixos. Vaig anar a dormir prou tard la nit passada com per ara trobar metàfores a cada cantonada. L'estampa del Palau a petar per veure dos paios fent rajoles, amb tot un seguici ritual que els reconeix com a herois, m'encisa. El motiu original de competició, encara més.

La història dels dos rajolers pioners –en Biscarri i en Galí, hereus espirituals d'en Maynou i en Rayo, amb qui va començar tot–, amb les seves figures i famílies i el dinar que fan sempre acabada la Festa Major, em sembla d'allò més entranyable i autèntica. Les nissagues Galí i Biscarri es miren l'obra de fang, com ho devien fer Ròmul i Rem quan observaven com els havia quedat Roma. El dia del pregó eren a l'Ajuntament (els Galí i els Biscarri, no en Ròmul i en Rem), i el bailo –l'ajudant– d'en David Galí, en Josep Maria Martínez, em deia que una néta Galí hi tenia tirada a fer rajoles. I ens dèiem: per què no, un dia, un concurs amb rajoleres? De la mateixa manera que em pregunto: per quan caps de colla noies de nou? (només n'hi ha hagut un parell de cops, a Blancs). Al capdavall seria una manera d'avançar cap a la normalitat, tenint en compte el pes evident que ja tenen a les juntes.

Xino-xano

Però tornem al concurs de rajolers, que el Palau es va omplint, molt xino-xano. Jo hi vaig amb moltes ganes, però em sobta trobar-lo una mica descafeïnat, mancat d'èpica. Primer dubte: és que quan hi anava era un mamelló i ara m'he fet gran? Segon dubte: he dormit poc i la percepció queda una mica estrafeta? Miro d'afinar encara més la mirada: els Blancs porten músics, enarboren globus, fan bellugar els seus gegantons i fins i tot fan cercavila per la grada. Blaus, tradicionalment espurnejants, estan ensopits. Després, de Blaus m'expliquen que si a la comissió de Festa Major havien acordat no competir per qui feia més animació al Palau... Ja s'ho aclariran. En tot cas, sort n'hi ha de l'incommensurable Pep Callau, avui amb americana taronja butà. Observar com algú fa rajoles, cairons i maons a tot drap té la gràcia que té (és a dir, una gràcia continguda), com la poden tenir els guarnits efímers dels carrers de Gràcia (aquest és un avís per a provincians barcelonins) o altres manifestacions populars. Per tant, el sentit de tot plegat és el sentit que li dóna el col·lectiu. El sentit de la rajola és tot el simbolisme amb què se l'ha volgut carregar. Si s'assisteix al Palau només per veure qui guanya o qui perd, l'invent queda coix.

Tot plegat fa demanar-me si hi ha un excés del perfil ciutadà-consumidor de la festa, proper al no alineat, que encara que porti un mocador es pensa que Blancs i Blaus treballen per a ell i prou. Potser la pregunta és si hi ha un excés de perfil ciutadà-consumidor-doneu-m'ho-tot-fet, així, en general.

L'esprint final

A una part del públic li costa aixecar-se fins i tot en l'última ronda, la dels maons, i això que el concurs és ajustat. Tant que hi ha un empat tècnic, com si l'empat notés que a l'atmosfera li

costa desemperesir-se. Al final, la cosa s'enlaira i es decanta pel blau Locubiche. Esclat de joia i els dos herois són alçats als espatlles dels de la colla. I em torno a recordar del titular que vaig posar el 2005, per a la crònica d'*EL 9 NOU*, en el primer triomf de Locubiche. Era tot just el seu segon any com a rajoler. Enduta per la voràgine, aleshores vaig titular: "Any I de l'era Locubiche" i cada vegada que l'era no s'ampliava, rebia un missatge d'un company d'*EL 9 NOU* recordant-me, amatent, el meu titular. Quan es canta el resultat, veig el gran Biscarri alçar els braços satisfet i la imatge té alguna cosa de tòtem poderós. Quina és la clau "esportiva" del concurs? Fer les peces ràpid però fer-les bé, netes. I Locubiche ho ha brodat en l'última ronda. Sobre la clau mobilitzadora i d'espectacle segurament cal donar-hi més voltes.

"L'endemà"

El Palau es buida ràpidament i un Pep Callau entregat fa posar, com un rampell de lirisme poètic, el "Nessum Dorma", una àrea de l'òpera Turandot que clama allò de "Vinceroooo". "Nessum Dorma" vol dir "que ningú no dormi". Escaient, per tant, per a l'esperit d'aquests dies. Queda el veredicte i qui més qui menys comença a pensar en "l'endemà", allò en què, segons la Guimbada, ningú pensa mentre és Festa Major. En el mentrestant d'aquests dies la ciutat es capgira. Però no sé si es capgira de veritat.

L'endemà, que ja és avui, perquè el temps és murri com una guilla, agafo un avió cap a Porto i faig adéu al sortilegi blanc i blau. No descarto comprar-me una samarreta de l'equip local per allargassar l'encanteri bicolor. És dir això i que ja vingui la nostàlgia per allò perdut. Sonen les últimes Guimbades a la Porxada i ja penso que són les darreres i tal dia farà un any (i sonen sirenes per indicar un nou brot *sentimentaloide*). Guanyen els Blancs i ja és la tercera victòria consecutiva, igualant, així, una fita blava. La plaça no reacciona amb gaire reticències sonores a la contra. Una de les coses que permet fer de relatora és gaudir de les vistes d'ocell (a més, és clar, d'infiltrar-te dins les colles). I les vistes d'ocell de la Porxada el dia del veredicte, el del cregó o el del correaigua són com un quadre impressionista.

En els minuts previs al veredicte –amb un cerimonial molt agilitzat– el dins de l'Ajuntament és un tragí organitzat. Es descobreixen els membres del jurat, que aquests dies han circulant quasi d'incògnit. Passa l'alcalde Mayoral i li demano si ja hi ha fumata... Quan vaig a dir blanca, m'aturo, no fos cas que quedés massa connotat. Una blanca de pro, la Montse Garriga, diu que està feta un sac de nervis, com si fos una nena. Això s'acosta a la màgia dels Reis Blancs i Blaus. Certament, la festa blanca no només haurà estat de pel·lícula sinó amb final feliç (i aquí poden afegir-hi algun altre recurs cinematogràfic per acabar-ho d'adobar).

Les colles van tirant cap a la plaça del Cony i sembla que començaran a fer bullir l'olla per noves idees. La de Blancs, de dedicar una festa al món del cinema, va sortir just ara fa un any, en una nit de veredicte. La meva descompressió té el repte, ara, d'eliminar les agulletes als braços, regal de la casa del correaigua. A mi em passa la pel·lícula de la festa, la intensitat i la proximitat viscudes, els *intríngulis* d'un enorme esforç organitzatiu. Són les tres tocades i, furgant per Internet, em sembla que les samarretes del Porto no acaben de valer a pena.